

MINDSZENTILAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K.

Megjelen minden
vasárnap

Mi történt egy év alatt?

A nemzetek özönlő vérével hintett szörnyű világ-háboru dicsőséges évfordulójához az imént érkeztünk el.

Ez az évforduló a mi dicsőségünknek fényes napja volt, ellenségeinknek pedig kétségbeejtő veresége.

Mikor a világháboru megkezdődött ki hitte volna, hogy szörnyű, öldöklő csatáival, mérhetetlen szenvedéseivel, embenfeletti fáradalmaival egy hosszú évig tartson?

Eltartott.

Mikor lesz vége? . . . Ki tudná megmondani!

Egy esztendő alatt nemhogy megfogyatkozott volna ellenségeink száma, hanem még meg is növekedett,

Határaink egész hosszába mindenfelé kellett jutnia hadseregünk ből. Egyes részeken milliós hadseregeket kellett megállítanunk.

Háia a nemzetünket őrző igazságos nagy Istennek, hadainkat megsokasította, erőnkét megedzette, lelkesedésünket fokozta, kitartásunkat növelte, áldozatkészségünket táplálta s az élethalálharc nagy tusájában mi kerekedtünk felül.

A dicsőséges háboru kezdetének évfordulóján mi vagyunk felül és mi állunk az ellenség földjén.

A milliós sereget megőrlöttük, erejét megbénítottuk. A tavasz óta egyebet sem tesz az orosz kolosszus, mint egyre vonul vissza előlünk, megvert seregével.

Az évfordulón már két ölelő karral szoritjuk össze s ott vergődik erős karjaink sulyos csapása alatt.

A nagy angol nemzet tehetetlen, ideges borzalommal nézi, hogy szállnak alája büszke hajói a tenger hullámainak s az elmerülő hajókat avval üdvözli a félelmetes német tengeralatt-járó, hogy Anglia ura-e még a tengereknek? . . .

Patakokban ömlik a francia vér, hiába volt nagy álmokkal táplált nagy lelkesedése, a német lövészárkok szörnyűsége tüzeiben összeomlott minden rohama. Országának leggazdabb, legtermékenyebb része a németek kezében van, kik ezt a részt, ha néha lépésről-lépésre is, de mégis nap-nap után növelik.

A Dardanelláknál csufos kudarc éri kezdet óta a szövetségesek csapatait. A török katona nem enged egy lépést sem. Hány francia és angol anya siratja a török katona éles fegyverének mészárszékére hurcolt kiszendett magzatát.

Az aljasság fertőjében született hitszegő olasz, ki azt hitte, hogy meggyöngültünk, egy lépést sem tud tenni földünkön, véresen hull össze annak porába.

A háborunak reánk nézve ez a dicsőséges nagy éve

az emberi hazugságok förtelmesen undok leplét rántotta le a nagy nemzetek gyilkos cudarságairól, pőrére vetkőztette minden gonoszságukat.

Az angol, a francia, az orosz, az olasz rosszabbaknak mutatkoztak a fenevadaknál. A kultura ez álarcos bestiái kiméletet nem érdemelnek; jogosult minden fegyver mellyel átkozottul gonosz szívük dobbanását elhallgattatjuk.

A világ ítélőszékének megszegyenítő akasztófáira értek meg már.

A hurok már ott lóg fejük felett annyi ártatlan vérkiontásáért.

S ennek a köteléknek a végébe már erősen kapaszkodnak dicső szövetségesünk vitézeivel együtt harcoló hőseink! . . .

Kevesebb húst együnk!

Az elmúlt szerdán egy éve volt annak, hogy ellenségeink háborura kényszerítettek bennünket és hadseregünk dicsőséges fegyvertényei máig sem hozták meg számunkra a végleges döntést.

E hosszú idő alatt hadban álló több milliós hadseregünk élelmezése máris tetemesen csökkentette az ország állatállományát.

Már pedig a beállott hiányt a dolog természeténél fogva még békés időben is csak hosszabb idő után pótolhatja a céltudatos állattenyésztés.

Szükséges tehát, hogy egyfelől a háboru még hátralevő idejére a hadsereg és az itthonmaradottak élelmezése valamint a gazdasági munka zavartalan folytatásához szükséges állati munkaerő biztosítva legyen, másfelől gondoskodás történjék arról, hogy a rendkívüli mértékben lepadó állatállománynak helyreépítéséhez szükséges tenyészanyag a békés idők beálltával rendelkezésre álljon. Mindez csak az állatállomány megszeméno kimelésével, vagyis a huszfogyasztás okszerű korlátozásával történhetik.

Ebből kiindulva tiltotta el a minisztérium a marhahusnak, borjúhusnak és sertéshusnak a hét két napján (kedden és pénteken) való kimérését, illetőleg étkező helyeken való kiszolgáltatását.

Az állatállomány védelmét célzó ez az intézkedés nem jelenti azt, mintha az a közönséget valamely pótolhatatlan életszükséglet kielégítésétől fosztaná meg. Az orvosi tudomány ugyanis már régen megállapította, hogy a husétel az emberi szervezet erejének fenntartása és fokozása szempontjából egyáltalában nem nélkülözhetetlen tápszer, sőt ellenkezőleg, éppen a hussal való túltáplálkozás az, ami határozottan káros elváltozásokat idéz elő az emberi szervezetben. Már pedig hazánkban a hussal való táplálkozás egészben véve nagy túltengést mutat.

Ha tehát a zöldség- és főzelékfélék s a gyümölcs, amelyekben különösen nyáron eléggé bővelkedünk, a húst könnyen nélkülözhetővé tesszik: hazafias érzésünk feltétlenül megköveteli hogy a megszokott életmódunkban változtassunk, főleg amikor azzal egészségünknek is hasznára lehetünk.

A háboru sok más irányban és mindannyiunktól nagy áldozatokat követel, amelyeket a magyar társadalom eddig

mindig páratlan hazafias lelkesedéssel sietett minden téren meghozni. Ezek mellett igazán csekélységgé törpül a hussal való táplálkozás mérséklése, amely lényegében csak némi ételrendi kérdéssé zsugorodik, kihatásában ellenben kiszámíthatatlan hadviselési és közgazdasági eredményekkel jár.

Joggal remélhető tehát, hogy a közönség nemcsak a minisztérium rendeletében meghatározott napokon fog tartózkodni a husételtől, hanem önszántából is még nagyobb mértékben elősegítheti azt, hogy a minisztériumnak az állatállomány védelmére irányuló törekvése minél üdvösebb eredményre vezessen.

A közélémezés.

Nemcsak az aratás, de a cséplés munkája is megindult és az eddigi kilátások szerint minden reményünk meg lehet arra, hogy a kellően megállapított intézkedések és azoknak precíz végrehajtása és betartása mellett a kenyérmagvakat illetően a közfogyasztás terén a jövő évi termés esedékességéig nem lesz hiányunk semmiben s ezenfelül Ausztriának is igen jelentékeny gabonamennyiségeket bocsáthatunk rendelkezésére.

De hogy a termés remélhető hozamából mindezekre kellő mértékben telik, az egymagában még nem nyújthat teljes megnyugvást. Ha az elosztás munkája nem végeztetik a szükséges körültekintéssel, energiával és hozzáértéssel, a legnagyobb bőség mellett is sulyos zavarok, fennakadások következhetnek be az ellátás körül úgy a termelők, mint a fogyasztók kárára.

Szomorú tapasztalatok vannak erről a most lefolyt hónapok élelmezési nyomoruságainak aktáiból. Dacára az 1914. esztendő silány termésének, sok átszenvedett közfogyasztási mizéria elkerülhető lett volna, ha az intézkedések kellő időben és átgondolással történnek.

Voltak családok, akiktől elvitték az utolsó szem gabonát is, mások pedig, az élelmesebbek, állandóan fehér kenyeret ettek az eldugott gabonából. Egyeseknek hónapokon keresztül valósággal koplalni kellett, holott másoknál elromlottak az eldugott élelmicikkek nagy tömegei.

Az idejű termésnek megfelelő elosztása, vagyis a népességnek liszttel, azaz kenyérral való ellátása még nagyot nyer most jelentőségében azáltal is, hogy előreláthatóan hosszabb időre a húst is részben a kenyérnek kell pótolnia.

A husfogyasztással most már úgy állunk, hogy annak minél nagyobb mértékű csökkéntése egyszerűen közérdek. Szakkörökben állat-állományunknak a háborus állapot ideje alatt való visszaeséséről a legnagyobb mértékben aggasztó becslések vannak forgalomban, úgy hogy a további hanyatlást, amennyire ez a hadsereg szükségletének természetesen elsősorban álló kielégítésének kötelessége mellett lehetséges, minden rendelkezésre álló módon — tehát a polgári lakosság husfogyasztásának redukálásával is — megakadályozni: valósággal életbevágó gazdasági érdekünk.

Az ország állatállományában beállott hiányt — a dolog természeténél fogva — még békés időben is csak hosszabb idő után pótolhatja a céltudatos állattenyésztés. Szükséges tehát, hogy egyfelől a háboru még hátralevő idejére a hadsereg és az itthonmaradottak élelmezése, valamint a gazdasági munka zavartalan folytatásához szükséges állati munkaerő biztosítva legyen, másfelől gondos-

kodás történjen arról, hogy a rendkívüli mértékben lepadó állatállománynak helyreépítéséhez szükséges tenyészanyag a békés idők beálltával rendelkezésre álljon. Mindez csak az állatállomány messzemenő kimélevel, vagyis a husfogyasztás okszerű korlátozásával történhetik.

Az orvosi tudomány már régen megállapította, hogy a husétel az emberi szervezet erejének fentartása és fokozása céljából nem nélkülözhetetlen tápszer s mivel a zöldség- és főzelékfélék, továbbá a gyümölcs, amelyekben eléggé bővelkedünk, a hust könnyen nélkülözhetővé tesszik: ezért hazafias érzésünk feltétlenül megköveteli, hogy megszokott életmódunkon változtassunk, főleg, mert azzal egészségünknek is hasznára lehetünk.

A háboru sok más irányban és mindannyiunktól nagy áldozatot követel, amelyeket a magyar társadalom eddig mindig páratlan hazafias lelkesedéssel sietett minden téren meghozni. Ezek mellett igazán csekélységgé törpül a hussal való táplálkozás mérséklése, amely lényegében csak némi ételrendi kérdéssé zsugorodik, kihatásában ellenben kiszámíthatatlan hadviselési és közgazdasági eredményekkel jár.

Drágasági egyveleg

— Szemle a mindszeinti piacon. —

A hadvezetőségél az offenziva előtt összejönnek a hadtestparancsnokok és megbeszélnek a támadás részleteit. Az ellenség ugyanezt teszi. Nálunk is minden kedden és péntek este ilyenforma tanácskozás van. Csakhogy ennél a konferenciánál fegyver helyett plajbász van a kézben és ennek hegye szántja fehér lapon a számalakokat. Ezen művelet azt jelenti, hogy hetipiacot megelőző este van.

Ezen két estét a mindszeinti estékből legjobb lenne bottal kikapcsolni. (Az író valószínűleg udvariassági szempontból mellőzte a magyaros „kiverni“ szót.)

Nem tudom: érezte-e már valaki azon érzést, amit érez a kimerült úszó akkor, mikor látja, hogy a folyó partja egyaránt távol van, s érzi erejének rohamos hanyatlását? A megbízhatatlan emberi erő ugyanis könnyen felmondhatja a szolgálatot. Jól tudja ezt az úszó is és ép ezért megfeszített erővel, kétségbeesetten kalimpál, csakhogy valamelyik parthoz vergődessen.

Körülbelül ilyen érzést vált ki belőlünk a fentemlített két nap estéje, mert számolunk kevés jövedelmünk beosztásával és nem tudjuk, hogy a sok élelmiszer-uzsorás közül melyiknek tömjük be a száját? mert különben könnyen megeshet, hogy éhen pusztulunk. Végre elhatározzuk, hogy ezt, meg azt vesszünk — ennyiért és ennyiért —. Ezt mi határoztuk, de az ellenfél szintén határoz, még pedig ilyenformán:

— A szerdai piacon a tejfölnek mérőjét (ami tulajdonképen két deci) adtam 36 fillérért, de miután az aranyos száju nagysága kérve-kért, hogy hozzak neki egy litert, szívesen megadja mérőjéért a negyven fillért, hát viszek is neki. Miért adnánk oda — ugye, édes apjukom? — a piacon 36 fillérért, mikor így, a háznál, többet kapunk érte. (Tudni kell, hogy a nagyságak maguk ígérnek többet. Mert hát a nagyságak ebből készítik a vaját és csak ez a jó. Pedig hát — a csekélyke jövedelemmel bírók érdekében — eltehetnék a vajevő szájukat jobb időkre.)

Pál bátyánk felesége is nyilván elfeledkezett arról a szerény körülményről, hogy csorda-számba menő hasig járnak az ingyen-legelőre, — lévén Pál bátyánk uradalmi gátőri hatalmasság és ezidő szerint élelmiszerdrágító.

A tejfölös piacot kénytelenek vagyunk elhagyni, mert az ottani drágaság nem passzol a mi zsebünkhöz. Egyelőre kénytelenek leszünk lemondani a tejfölös főzelékről, meg a délelőtti vajaskenyérről. Mert a kassza ezt nem futja.

Átmegyünk hát a zöldség-piacra. Van itt embernek és tehénnek való ennivaló egyaránt bőven és amint a sok zöldség szemünkbe ötlük, önkéntelenül is azon tündünk: vajjon nem-e jobb lenne tehénnek lenni? . . . Talán a koszt nem kerülne oly sokba . . .

Efélőtti elmélkedésünkből egy „Nagy Isten! . . .” kiabálás riaszt fel és ezt az okozta, hogy egy vevő azt kérdezte egy becsületes arcú bolgártól:

— Hogy a zöld paprika?

— Krajcár darabja — volt a szerény és rövid válasz.

Hát igazán marhának sem lenne érdemes lenni, ha a zöld színű eledel is ilyen borsos. Ilyen (négy-hatszoros) árt hallva, legott fejemhez kaptam, hogy meg van-e? Megtaláltam. És ha megvan, ugy használható-e arra, amire való? . . . t. i. a gondolkodásra. A gondolkodásom bizony — hála legyen számtani tudományomnak — oda fajult el (Engedjen meg az a becsületes képű bolgár kertész, hogy leleplezzem!) hogy ha egy négyzetöl földbe 25 cm. sor- és tőke-távolságra paprika-palántát ültetnek — szükségem lesz 49 drb palántára. Ha ezen palánták első termését — egy darabot csak egy tőről — értékesít újságként két fillér ár mellett — kap egy négyzetöl után 98 fillért. Ha ezen 98 fillért 1200 megszorozzuk, a szorzat adja az egy hold terület újdonság árát, ami csekély 1176 koronát tesz ki. A többi hozamot — tövenként 4 fillérrel értékelve — a nyert összeg lesz 2352 kroncsi; tehát ha az újdonság- és olcsóság-árt összegezzük, ez szerény 3528 koronára rug. Ezen összegből munkára, derékfájásra, patikára, piócára gavallérosan 1528 koronát ha le is számítunk, mégis marad polgári haszonra 2000 korona, jóllehet a paprika előtt rendes kertészetben előterményül ültetnek hónapos retket, őszisalátát és korai használatra hagymát, melyek a földbérletet és munkadíjat szokták majdnem teljes egészében megadni.

Miután egy darab paprikáért magam is sokaltam az egy krajcárt és ezt megindokoltam azzal, hogy Szegeden, ahol csak értenek hozzá, három darabot örömmel adnak két krajcárért: hát elküldtek Szegedre, hogy ott vegyek.

Oda ugyan nem mentem, hanem inkább a kenyérráusítókhöz. Itt is meglepetés ért. Mert 48 fillérről 50 fillérré balagott föl a kilónkénti ára.

A fene se érti meg ezt a kereskedői számítást. Több a buzatermés, a kenyér pedig mégis drágul! Nem is lehet ezt, csak kalmár-észszel megérteni.

A kalmárokhöz ugyan már nem mentem, miután olvastam már a kis- és nagykereskedők marakodását, a cukordrágítás miatt. Még a patikába akartam betérni, de ott is drágább lett a ciankáli.

Ugy látszik, meghalni még olcsón sem lehet!

A benzin és petróleum ára.

Bécsi jelentés szerint szakkörökben bizonyosra veszik, hogy Boryslavból már a jövő héten megindul a petróleumkivitel. A benzin ára már most is erősen esett, de még nem alakult ki egységesen. A kapzsi cégek 150—160 koronáért, a szolidabbak 120 koronáért kínálják a benzin mázsáját. A petróleum ára változatlanul 63 korona. Ezt ugy kell érteni, hogy nem egy liter petróleum ára 63 fillér, hanem egy kilogrammé, ami sokkal több egy liternél és mégis nálunk a napokban egy liter petróleumért 80 fillért szedtek. — Ilyen ténykedések mutatják meg azt, hogy mily életrevaló kereskedőink vannak és bizhatunk kereskedelmünk megizmosodásában, de ennek dacára várjuk az előjáróság intézkedését, a lakosság érdekében.

HIREINK

— Varsó eleste előtt.

Mint a külföldi sajtó írja, Varsó helyzete igen kedvezőtlen. A németek átlépték a Narewet és most már a legnagyobb optimistáknak is az a véleménye, hogy Varsó kiürítése csak néhány nap kérdése. A londoni Times ehez a jelentéshez még hozzáfűzi azt a vigasztaló megjegyzést, hogy az oroszok önként vonulnak vissza és azt hiszik, hogy Varsó környékén nem lesz csata.

— A bevonult gazdatisztek járandóságai.

A hivatalos lap mai száma közli a kormány rendeletét a hadbavonult gazdatisztekéről. E szerint a katonai szolgálatot teljesítő gazdatiszt az első három hónapra tul járandóságait nem követelheti. A birtokos azonban köteles a gazdatiszt családtagjait a természetbeni járandóság felének élvezetében meghagyni vagy ha a természetbeni járuléka megváltása fejében készpénzfizetésben részesült, a visszamaradt családtagok részére a birtokos ezen készpénzfizetmények felét köteles kiszolgáltatni. Ha pedig semmi természetbeni járandósága nincs a bevonult gazdatisztnak, akkor családjának a gazdatiszt egész készpénzilletményének harmadrésze jár. Amennyiben a családtagok állami segélyben részesülnek, ez a járandóságok értékébe — a lakás, kert, állattartás és tüzelő-anyagon kívül — betudható. Ha a birtokos a bevonult gazdatiszt szerződését meg kívánja szüntetni, ezt a gazdatisztekéről szóló törvényben vagy a szerződésben megállapított időre gyakorolhatja. A természetbeni járandóságot azonban a gazdatiszt családjának a szerződés megszűnte után is köteles kiszolgáltatni. A rendelet a mai napon lép életbe.

— Kérelmek és panaszok.

Hadiszolgáltatásokra vonatkozó kérelmeket és panaszokat az érdekelt felek nagy számban intéznek közvetlenül a honvédelmi minisztériumhoz, abban a valószínű feltevésben, hogy kívánságaik teljesítése ily módon könnyebben és gyorsabban elérhető. Minthogy ily kérvényeket illetékes eljárásvégett amugy is e löbb az elsőfoku közigazgatási hatóságokhoz kell leküldeni az ily közvetlenül a minisztériumnál beadott kérvények elintézése ezáltal mindig halasztást szenved. A közönséget ennél fogva figyelmeztetjük, hogy saját érdekében is kérelmeivel és panaszaiival közvetlenül az elsősorban határozni hivatott következő hatóságokhoz for-

duljon: a hadiszolgáltatások után járó térítések és kártérítések kifizetése, vagy a már kifizetett térítések felemelése iránti kérelmek, valamint az ellátási igények iránt az 1912: 68. t. c. 33. § a értelmében a községi előjáróshoz; felmentési igények, azután jogtalan jogtalan igénybevétel vagy méltánytalan megterhelés, továbbá a hadi szolgáltatásoknál közreműködött közegek törvény és szabályellenes eljárása iránti panaszok, valamint egyáltalában a hadiszolgáltatásokat illető panaszok iránt pedig az illetékes főszolgabíróhoz vagy polgármesterhez.

— Szokjunk le a kézfogásról!

Az egész világon alig van olyan nemzet, amelynek fiai anynyira kultiválnák a kézfogást, mint a magyarok. Ha két magyar ember — akár gyakran, akár ritkábban — találkozik, az öröm kifejezésére, a kölcsönös szóbeli üdvözlés mellett, el nem maradhat a kézfogás. Szóval parolázó nemzet vagyunk. Szép és kedves szokás ez, de kivált a mostani járványos időben — veszedelmes is lehet; mert könnyen megeshetik, hogy a kezeknek szorongatása közben akaratlanul dörszöljük egymás kezeibe valamely betegségnek csiráit. Bebizonyított dolog, hogy a piszkos kéz terjesztheti leginkább a fertőző betegségeket s ennek lehetősége természetesen csak fokozódik azzal, hogy a gyakori kézfogás után szinte lehetetlen a sok mosdás, illetőleg kezünket állandó fertőtlenítésre. — Tiszteljük a parolázásnak a szeretetet és barátságot kifejező régi szokását, de hagyjunk fel vele, ha végleg nem is, (ami szerintünk kívánatos volna) legalább a háboru tartamára és a fertőző betegségek ideje alatt. Nem hisszük, hogy akad művelt ember, aki ferde pillantást vetne valakire azért, mert a fentebb jelzett oknál fogva, kezet nem fog vele. Ne legyünk esetleg önkéntelen és ártatlan terjesztői a felesleges parolázással a ragályos betegségeknek! A legszélesebb körben állandósítsuk a kézfogás mellőzését.

— Milyen lesz az új liszt.

A kormány új rendeletei kapcsán érdekelt körökben felmerült az a kérdés, hogy az új gabona feldolgozása hogyan fog történni és milyen lisztfajokat fognak a fogyasztó közönség rendelkezésére bocsátani, miután erre vonatkozóan ez ideig intézkedések nem történtek. Hir szerint, a közel jövőben újabb kormányrendelet fog ebben a kérdésben megjelenni, amely részletesen diszponál a továbbiak felett. A rendelet lényegében a kukoricát rendeltetésére utalja vissza és élelmezési célja helyett, — takarmányozási és ipari használatra kerül. A malmok a nullás lisztet huszonöt százalékban fogják kibocsátani, esetleg a finomtésztaliszthoz azokat az őrleményeket is hozzáadják, amelyek a háború előtt gyöngébb minőségűek voltak. A főző lisztet jövőben keverés helyett tiszta búzalisztból, a kenyérlisztet pedig valószínűen harminc százalékpárral állítják elő.

— **Testvériesen.** A honvédek galíciai frontja mögött történt. Két sebesültet hoznak hordágyon

a tűzvonalból. Az egyiket felső-lábszáron ütötte a srappell, a másiknak géppuska roncsolta össze a bokáját. Tábori vasutra teszik őket s viszik a legközelebbi kórházba. A kórház kapuban leteszik a hordágyat. A két sebesült egymás mellé kerül. A fiatalabbnak egy vörös keresztet kisasszony két narancsot hajít az ölébe... A két sebesült beszélni kezd:

— Huszonnégy éves vagy te is?
— Kérde az öregebb.

— Az.
— Makóru? — Nem, Csongrádbul.
— Aztán narancsod is van?
— Van. Odaadom az egyiket.
— Már mért adnád?
— Hogy keendnek is legyek.

Csöndesen esznek... Aztán a fiatalabb kezd:

— Keednek egészen új bakancsa van.

— Azám. Még csak két napos.
— Az enyim régi. Aztán már csuka.

— Csuka?
— Az ám, mert tátogat. El kelne egy másik, ha volna.

Hm...
— Affajta mint a kendé.

Itt hirtelen megszakad a beszéd. Az udvaron felharsan a törzsorvos hangja. A sebesülteket széthordják nyírni, fürdeni. Onnan a műtő szobába kerülnek. Három nap mulik el egymás mellett fekszenek a kórházban. Negyed napra felgörcnyed a makói legény. Szemreveszi a szomszédját, aki halványan fekszik az ágyon. Ne te fehérfejtű. Nem te vagy az a szegedi, aki narancsot adott a kapuba?

— Én vónék.
— Te... hát kell-e még a bakancsom?

— Bizony, jó volna, ha lönne!
— mondja a szegedi.

— Aztán hány bakkancs kéne, hé?...

A szegedi végigszalad szemével a takarón, aztán halkán mondja:

— Neköm biz már csak egy.

— No mer már nekem is csak annyi, hát elosztozunk rajta, akár a narancson.

— **A termés elhelyezése.**

Fontos állami érdek az, hogy a termést behordják és fedél alá kerüljön. Inkább a lovak álljanak szabadban, mintsem a termés fél-szerek stb. hijával tönkre menjen. Ezért elrendelték, hogy azokat a fél-szereket, amelyek a termés elhelyezésére tényleg szükségesek, ki kell üríteni, mert a lovak a mostani nyári időszakban fél-szer nélkül is ellehetnek. Egészséges lovak részére teljesen megfelelnek a félfedelű ereszek. Továbbá azt is elrendelte a honvédelmi minisztérium, hogy a kiscsordák az előfogatok szolgáltatásától a nagy aratási időszak alatt lehetőleg mentesítendőek. Különösen lehetséges ez olyan helyeken, ahol nagyobb lóállománnyal rendelkező csapatok vannak elhelyezve. Azonkívül utasítást kaptak a parancsnokságok, hogy ahol csak lehetséges, adjanak a kiscsordáknak fogatokat, szekeret és munkáslegénységet is.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:

HORVÁTH ANTAL

Nyomatott Horváth Antal grafikai műintézetében

Jég

reggel 5—6 óra közt
kilónkint 3 fillérért
kapható

a Mindszenti Tejszövetkezet
helyiségében.

Eladó ház.

Kossuth Lajos-utca 43. számú
házamat jutányos áron szabad
kézből eladom. Venni szándé-
kozók közelebbi felvilágosítást
kaphatnak Zámbo Pál tulajdo-
nos Horváth Gy.-utcai házában.

Gyakornok

4 középiskolát végzett, a mind-
szenti postahivatalnál felvételik.
Bővebb felvilágosítás ugyanott
nyerhető.

Hadba vonulóknak árkedvezmény!

Élethű

fényképeket

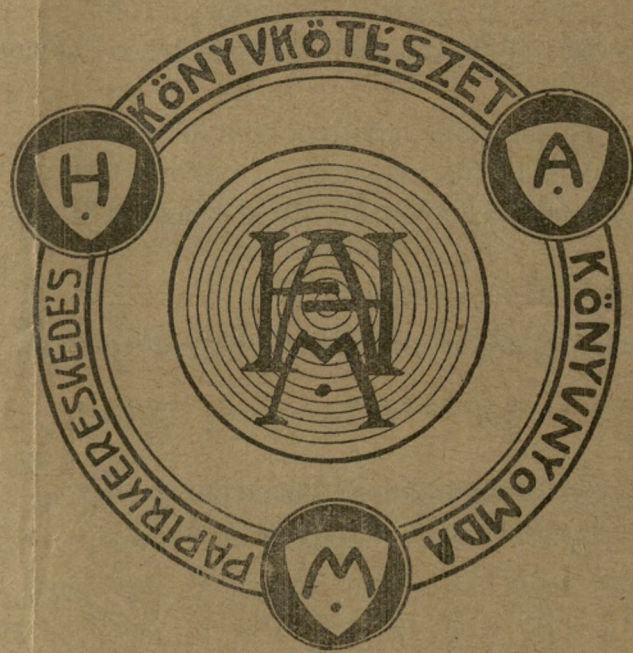
jutányos árak mellett készítek

Felvételek minden nap, borús időben is.

*Horváth Antalné, Mindszenti
fényképészeti műterem*

Művészi kivitelű Nyomtatványok gyártása

HORVÁTH ANTAL MINDSZENT